

Stobnica_1
Karta wywiadu etnograficznego

Metryczka miejscowości		
Powiat	obornicki	
Gmina	Oborniki	
Miejscowość	Stobnica	

Metryczka wywiadu			
Data realizacji	16.01.2014 r.	Miejsce wykonania	Dom informatora
Czas trwania	01 h 39 min	Forma i wielkość	Plik audio, 13,5 MB
Przeprowadzający	Brak danych	Komentarz	

Metryczka informatorów				
Kod	Płeć (K/M)	Wiek	Funkcja społeczna	Komentarz
OB_ST_001	K	ok. 60 lat	sołtys	

Informacje etnograficzne	
<i>Tematyka</i>	<i>Pozyskane informacje (ew. cytaty)</i>
I. Toponomastyka i etnonimy	
Nazwy miejscowości (historyczne; zwyczajowe)	<p>Stobnica, to kiedyś była Stopnica. To było miasto w 1380-którymś roku. I potem zamieniło się to w wieś.</p> <p>Nazwa coś od stopu chyba, coś stopowało. Wszystkie wioski okoliczne należały do Stobnicy, Jaryszewo, Brączewo, Sycyn, Stobnicko, Podlesie, Kiszewko, Kiszewo i Bąblin, tak to sięgało. Bo tu kiedyś Nałęcz miał dobra, tak to się pozywało i tamtejsze dzieci odsprzedawały i tak się dzieliły wioski.</p> <p>Sołectwem jest tylko Stobnica.</p>
Nazwy lokalne (przysiółków, części wsi, pól, łąk, pojedynczych gospodarstwa)	<p>Taka wolna przestrzeń to Kozim Rynek, jak zabawa była to na Kozim Rynku. Do tej pory mieszkańcy używają tej nazwy. Drogę tam chcemy naprawić.</p> <p>Tu, gdzie ja mieszkam to jest Góra, a druga strona to Dół.</p> <p>Więcej nazw nie pamiętam.</p>
Nazwy topograficzne (cieków wodnych, stawów, wzniesień, obszarów leśnych, toń wodnych, uroczysk)	<p>Strumień Kończak.</p> <p>Stawy i sztuczny zalew na prywatnym terenie przy lesie jadąc na Obrzycko.</p> <p>Rezerwat Puszcza Notecka tu się zaczyna, idzie od Kończaka wkoło.</p>
Nazwy pojedynczych obiektów przyrody żywej i nieożywionej (pojedynczych drzew i głazów narzutowych)	<p>Pałac był kiedyś w Stobnicy, potem był państwowy bo przejęły PGR-y. Tam są stawy rybne, ale to kupiła prywatna osoba (...).</p> <p>Tam dzieci dawniej chodziły, bo tam były dwa duże stawy i dwa mniejsze i tam się kąpali. Ten właściciel zrobił zalew teraz i ma rybki kolorowe i normalne. Ale to szkoda, bo ładny teren dla wsi był.</p> <p>Instytut Zoologii. Wilki tam wypuszczają, koniki mają, tarpany, ptaszki. Mieszkańcy tam sobie chodzą, turystów wielu to</p>

	<p>przyciąga. Jak się ich spyta w tym instytucie to pozwalają ognisko zrobić, takie miejsce spotkań. Jak się na jagody chodziło to wilki się spotykało, ale one są jakby trochę udomowione są.</p> <p>Cmentarz choleryczny przy świetlicy, ale tam są same krzaki i nic tam nie ma. Jak robili drogę to to zepchnęli na bok, ale nic tam nie było, żadnych szczątków.</p> <p>Jak się idzie na Akademię (Instytut Zoologii) to po prawej stronie jest ponemiecki cmentarz, to na Wszystkich Świętych jest ubierany i sprzątanym, ale i tak jest zarośnięty i zaniedbany, ale tablice nazwiskami tam są opisane, kawałek dalej jest stary cmentarz katolicki.</p>
Endonimy (nazwy własne grup lokalnych i regionalnych)	Nie ma, normalnie mówią.
Egzonimy (nazwy zewnętrzne grup lokalnych i regionalnych)	<p>Nie ma nic takiego.</p> <p>Ja jestem z Krosina, to zawsze mówili, że jesteście cioty połajewskie, na co odpowiadaliśmy, że nie jesteśmy bo jesteśmy z Krosina. No to oni, że żółte giry, na co my, że też nie, bo nie jesteśmy z Krosinka (śmiech).</p>
II. Folklor dawny i inne zjawiska kulturowe	
Podania (opowieści) o wydarzeniach lokalnych	Może coś takiego było, ale ja nie pamiętam. Tylko dzieciom się mówiło, że nie można było chodzić do lasu ze względu na wilki i dziki.
Tradycyjne obrzędy (także te związane z tradycjami religijnymi) doroczne	
1.	<p>św. Andrzeja (Andrzejki)/św. Katarzyny (Katarzynki)</p> <p>Kiedys się działo i teraz też. Wosk leją, zabawy są i były, wróżby różne też. W domach też to funkcjonuje.</p> <p>Andrzejki we wsi też są organizowane, 2-3 lata z rzędu, w tym roku nie będzie bo świetlica jest rozbudowywana.</p>
2.	<p>św. Marcina/11 listopada</p> <p>Rogale się piecze, kiedys się nic nie robiło. Ale nic patriotycznego się nie robi, bo nie ma gdzie. Może jak teraz będzie to będą chcieli.</p>

3.	Adwent	Nie ma zabaw, ludzie trzymają post. Dzieci chodzą na roraty do Kiszewa. Kiedyś tego nie było, dopiero ostatnich parę lat, może z 10. Ten nasz ksiądz to wprowadził.
4.	św. Mikołaja (Mikołajki)	Są mikołajki dla dzieci organizowane. W domach też daje się słodycze i małe prezenciki, do butów się wkłada albo do takich dużych skarpet czerwonych.
5.	Wigilia	Pasterka jest w kaplicy u nas. Zawsze mieliśmy o 24:00, a w Kiszewie jest o 22:00. A teraz jest na odwrót. Lepiej jak jest o 22:00 bo dzieci mogą iść. Teraz ja jako sołtys i rada sołecka odwiedzamy starszych mieszkańców przed świętami. Gwiazdorów nigdy nie było tutaj, tak samo jak chodzenia z opłatkiem do zwierząt, bo tylko dwa gospodarstwa są. Sianko pod obrusem musi być. Barszczyk musi być na Wigilię. Opłatkiem dzieli mężczyzn.
6.	Pierwsze i Drugie Święto Bożego Narodzenia	Brak informacji.
7.	Sylwester/Nowy Rok	Wystawianie uliczek było, do niedawna jeszcze bo na placu zabaw wystawili. Ale to zanika bo zaraz krzyczą na takich. Jeszcze z 10 lat temu było. Nam jak wynieśli to w strudze znaleźliśmy.
8.	Trzech Króli	Może kiedyś i chodzili Trzej Królowie ale nie pamiętam tego. Domownicy piszą K+M+B, bo dostaną w kościele kredę poświęconą i kadzidło i okadza się dom. Jest ta tradycja.
9.	Kolędnicy	Nie było raczej. W Bąblinie klerycy poprzebierani byli.
10.	MB Gromniczej	Chodzi się do kościoła. Używa się potem tych gromnic, na burzę się zapala. Dalej jest to kultywowane, jak jest burza to wystawiają żeby się dom nie zapalał.

11.	Karnawał, tłusty czwartek, koniec karnawału	Piecze się pączki na Tłusty Czwartek, ale żadnych imprez we wsi nie ma.
12.	Topienie Marzanny	To jest. W ramach wiejskiej aktywizacji :) Organizuję, bo to razem ze spływami kajakowymi jest. Łodzią potem do Obornik płynie kto chce i się wraca tutaj.
13.	Środa Popielcowa	Przywieszają woreczki z popiołem, jeszcze to u nas funkcjonuje. Idzie się do kościoła posypać głowę popiołem.
14.	Śródpoście	Brak informacji.
15.	Niedziela Palmowa	Palmy robi się z palemków z drzewa, trochę się przyozdobi. Zostawia się palmy, ja chowam w tuby od wódki albo od perfum żeby się nie kurzyło. Palma poświęcona ma chronić od chorób i trzeba ją np. za obraz włożyć.
16.	Triduum Paschalne	Boże rany w Wielki Piątek są. W Wielką Sobotę jest poświęcenie wody i ognia u nas w kaplicy w Stobnicy. Święconka u nas w kaplicy.
17.	Wielkanoc (święcenie koszyczka)/Niedziela Wielkanocna	Rezurekcja jest u nas o godzinie 10:00. Na stole tradycyjne potrawy: jajka, kielbaska, żurek, buraczki do picia, babka pieczona majonezowa, bigos pospolity i sałatki. Jajkiem dzieli mężczyzna, nie musi być najstarszy.
18.	Poniedziałek Wielkanocny	To leją się butelkami, nadal to jest.
19.	Zielone Świątki	Funkcjonują. Leśniczy przywozi gałązki od brzózek, albo takie gałęzie niepotrzebne poobcinane i jedziemy takim ciągniczkiem po te gałęzie i wkładamy te brzózki od kościoła przez całą wieś aż do krzyża. Całą wieś się stroi na zielono. Ludzie prywatnie też pamiętają bo brzózką drzwi ozdabiają.
20.	Boże Ciało	To tylko w Kiszewie. U nas rano też jest msza, ale o 12:00

		wszystko jest w Kiszewie. Robimy jeden ołtarz, ja w zeszłym roku robiłam tutaj z brzegu, na samym początku zaraz. Bąblinek robi przy zakręcie a Kiszewo przy figurze. Procesja jest po głównej mszy. Ale nie widziałam żeby ktoś zabierał gałęzie brzołek z ołtarzy. Oktawa Bożego Ciała jest, a na koniec robią wianuszki z Łez Matki Boskiej i Lasek Pana Jezusa. Nie słyszała pani? No robią 3 wianuszki. Potem jest wianek z takich żółtych, to chyba ciżemka i się wyrabia. 3 albo 4 wianuszki są. Pana Jezusa Laska to taka kuleczka fioletowa, Matki Boskiej Łzy to taka trawa, ma takie serduszka. U nas to zbierają i robią, jak kto chce to święci i potem się trzyma.
21.	św. Jana	Nie ma tutaj. Są tylko wianki w Obornikach.
22.	MB Zielnej	Jest to święto kultywowane. Święci się bukieciki, warzywka, marchewkę, makówki i kwiaty. Zostawia się potem do następnego roku a potem się pali, a ja jeszcze mam.
23.	MB Siewnej	Tutaj nie ma, tylko do Lubasza niektórzy jadą na odpust. Tam święcą ziarno do siewu i potem jest duży odpust. I budy są i dużo pielgrzymek przyjeżdża.
24.	Dzień Wszystkich Świętych/Dzień Zaduszny	U nas w kaplicy rano jest msza. A w Kiszewie jest na 12:00 w kościele, a jak jest ładna pogoda to jest ołtarz robiony na cmentarzu i tam jest msza odprawiana.
25.	Inne tradycyjne wydarzenia doroczne (cykliczne) istotne dla informatora	Brak informacji.
Tradycyjne obrzędy rodzinne i okolicznościowe		
1.	Narodziny i chrzest	Do 6 tygodni nie można było prac pieluch wywieszać na dworze i wychodzić z dzieckiem. Czerwone kokardki muszą być, bo jest tutaj taka jedna, co jak przyjdzie to od razu głowa boli. W czarcim żebrze się myje jak ktoś ociotuje, normalnie gęste się robi, takie fafoły jak galart.
2.	Ślub i wesele	Polter to jest huczny tutaj. Tak jak pamiętam to od 6 lat jest tak,

		<p>że orkiestra gra dla wszystkich, stół wystawiony ze wszystkim, wydzielony teren do tańca. Dla swoich ludzi jest, bo nie wszyscy przychodzą, ze 20-25 osób. I placek jest, chlebek, kielbaski, starsi już nie pójda, tylko młodszy. Tydzień wcześniej jest polter.</p> <p>Dzieci trzymają sznurki i kwiaty mają. U nas ostatnio aż trzy bramki zrobili. Zawsze pieniążki się daje. To jest od zawsze.</p> <p>Oczepiny są, ale takie jak orkiestra wymyśli, podnoszą nogawkę i czy panna młoda po łydce pozna, czy po nosie. Rzucają welon czy bukiet i kto złapie to pierwszy za mąż wyjdzie.</p>
3.	Śmierć i pogrzeb	<p>Kiedys jak tu przywędrowałam, to pamiętam, że na ziemi leżał. Piasek przynieśli i przykryli prześcieradłem, nieboszczyka się ubrało i położyło na tym i się schodzili na różaniec. A potem kostnicę wybudowali. Musiało być ciemno, okna zasłaniano. Teraz różaniec to w kościele jest.</p> <p>Cmentarz jest w Kiszewie, a kostnica, lodówka w Obornikach.</p>
4.	Inne zjawiska	Brak informacji.
	Zespoły i tradycje folklorystyczne, śpiewacze, muzyczne, w tym: przeglądy i festiwale oraz twórcy słowa	<p>Koło Gospodyń Wiejskich było, ale przestało istnieć w 1985 r. dosyć wcześnie zostało założone, w 1977 roku. Brakuje tego.</p> <p>Różne rzeczy się robiło, kwiaty, gotowaliśmy, piekliśmy. Przyjeżdżała pani z gminy i uczyła.</p> <p>jeszcze było Stowarzyszenie Nowoczesna Gospodyni i Kółko Rolnika. Nie było lokalu i dlatego wszystko upadło, więc jak rozbudujemy świetlicę to może znowu się założy.</p> <p>Żadnych zespołów nie ma tutaj, tylko w Rożnowie i Maniewie. Maniewiaczy.</p> <p>Pan gra na akordeonie, na polterze swojej córki grał do tańca. Jest taka osoba, co bardzo ładnie śpiewa i gra, na zabawach nam przygrywała na klawiszach.(...)</p> <p>(...) taka pani przyśpiewki wymyśla sama, ale to takie bardziej nowoczesne.</p>

<p>Tradycje kulinarne, w tym: produkt regionalny i lokalny, potrawy świąteczne, przepisy</p>	<p>Nic specjalnego nie ma. Kluski z ziemniaków tak samo. Kiedyś zupa z brukwi tutaj była popularna, taka słodka. To mój wujek robi, ja nie.</p> <p>Zupa nic to budyniu trochę i jajko roztrzepane. Ale już tego nie robią.</p> <p>Kiedyś była tylko sałatka warzywna albo z ziemniaków, a teraz ze wszystkiego.</p> <p>Czerninę gotuję, z krwi kaczki, ale z królika też robią.</p>
<p>III. Tradycje rękodzielnicze</p>	
<p>Tradycje wytwórczości rękodzielniczej, sztuki ludowej oraz artystów nieprofesjonalnych</p>	<p>Chyba nie ma takich osób. Wyszywać to na pewno ktoś wyszywa, bo i ja dawniej wyszywałam. Ale nikt tak na co dzień.</p>
<p>IV. Przejawy religijności tradycyjnej</p>	
<p>1.</p>	<p>Kapliczki i krzyże w miejscowości (okoliczności powstania, rok fundacji, fundatorzy)</p>
<p>Krzyż przy świetlicy, na wjeździe na „Górę”.</p> <p>Krzyż wisi na drzewie za kaplicą. On stał normalnie, ale się przewrócił i przywiesili go na drzewie.</p>	
<p>2.</p>	<p>Miejsca cudowne (święte drzewa, gaje, źródła)</p>
<p>To nie ma.</p>	
<p>3.</p>	<p>Święte figury, obrazy, rzeźby</p>
<p>Figura św. Antoniego jak się jedzie na Obrzycko. Ona stoi już chyba ze 20 lat w tym miejscu, ale wcześniej stała w parku przy pałacu. Taka ukryta i zaniedbana tam była, ksiądz kiedyś się przechadzał i kazał przenieść. Posklejali ją ładnie, poświęcili. Dostyc stara jest, nie wiem ile może mieć lat.</p>	
<p>4.</p>	<p>Miejsca kultu religijnego</p>
<p>Nasza kaplica w Stobnicy pw. św. Wojciecha, co niedzielę, piątek i wszystkie święta to mamy mszę. Wcześniej do Obrzycka należeliśmy, teraz parafia w Kiszewie pw. św. Anny.</p>	
<p>5.</p>	<p>Lokalne tradycje pielgrzymowania</p>
<p>Do Lubasza na 8 września, to jest Matki Boskiej Siewnej, niektórzy jadą.</p> <p>Co roku jedziemy na wycieczkę pielgrzymkową, co roku do</p>	

		innej miejscowości. Nie słyhać żeby ktoś regularnie gdzieś pielgrzymował, tu większość starszych osób.
6.	Lokalne odpusty	<p>Odpust w lipcu na św. Anny w Kiszewie.</p> <p>Na 8 września w Lubaszu.</p> <p>U nas na św. Wojciecha jest procesja i idzie się do krzyża, pośpiewa się trochę.</p> <p>Kiedyś były budki, ale już nie ma, ani w Kiszewie ani u nas.</p> <p>Jak przypada w tygodniu to jest przeniesiony na niedzielę.</p>
V. Lokalne uroczystości i obchody świąteczne		
1.	Dożynki	<p>U nas nie ma bo jest mała wioska, ale na gminne jedziemy.</p> <p>Są też dożynki parafialne, ten sam wieniec się daje co na dożynki gminne.</p> <p>Są osoby, które zrobią wieniec, nieraz do 22:00 się siedziało, choć już się nie chciało.</p> <p>Wiejskich nigdy nie było.</p>
2.	Dni gminy/wsi	Nie ma.
3.	Lokalne festyny	Na Dzień Dziecka jest duży festyn, ojcowie z synami grają w piłkę nożną, matki i córki w siatkówkę. Mieszkańcy chętnie uczestniczą, a i z innych wsi przyjeżdżają.
4.	Inne (np. organizowane przez szkołę, KGW, Domy Ludowe, Ośrodki Kultury)	<p>Dzień Babci to czekoladkę jako sołtys rozdaje, Dzień Seniora połączony z Gwiazdorem dla dzieci, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka. W turnieju Wsi wieś bierze udział, ale my tylko w letnim bierzemy udział. Dzieci się wstydzą chyba i nie chcą brać udziału.</p> <p>W czynie społecznym z dziećmi idziemy przez mostek i przez laszek szosą aż do stacji i zbieramy śmieci, butelki, czystość robimy.</p> <p>Organizowane są mecze z myśliwymi, Stobnica – Myśliwi.</p>